1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1 Termékazonosító

Kereskedelmi név:	**Baumit Vorspritzer 4 mm** **(Baumit Előfröcskölő 4 mm)**
Az azonosítás egyéb eszközei:	Nincs meghatározva

1.2 Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Felhasználások:	Kül- és beltéri vakolóhabarcs, tégla és beton felületek előfröcskölésére. Felújító vakolatrendszerekhez ajánlott
Ellenjavallt felhasználás:	Nincs meghatározva

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó:	BAUMIT Kft. Dorogi Szárazvakolat Gyára H-2510, Dorog, Baumit út 1. Tel: +36 33 512-910 e-mail: baumit@baumit.hu BAUMIT Kft. Alsózsolcai Szárazvakolat Gyára H-3571, Alsózsolca, Ipari park Gyár út 12. Tel.: +36 46 520 010, 520 020 e-mail: baualsozsolca@baumit.hu
A biztonsági adatlapért felelős elérhetősége:	Labor, alkalmazástechnika +36 33 512 910 baumit@baumit.hu

1.4 Sürgősségi telefonszám

Sürgősségi telefonszám:	Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. 06-1-476-6464 06-80-201-199 (zöldszám, éjjel-nappal)

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása

2.1 Az anyag vagy keverék besorolása

A keverék osztályozása:

Osztályozás az 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerint

Veszélyességi osztályok /Veszélyességi kategóriák	Figyelmeztető mondat kódja	Figyelmeztető mondat
Skin Irrit 2	**H315**	Bőrirritáló hatású.
Skin Sens.1	**H317**	Allergiás bőrreakciót válthat ki.
Eye Dam 1	**H318**	Súlyos szemkárosodást okoz.
STOT SE 3	**H335**	Légúti irritációt okozhat

2.2 Címkézési elemek	
Címkézés az 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerint	
Veszélyt jelző piktogram (ok):	
Figyelmeztetés:	Veszély
Veszélyt jelző mondat (ok):	**H315** Bőrirritáló hatású. **H317** Allergiás bőrreakciót válthat ki. **H318** Súlyos szemkárosodást okoz. **H335** Légúti irritációt okozhat.
Óvintézkedésre vonatkozó mondat (ok):	**P101:** Orvosi tanácsadás esetén tartsa kéznél a termék edényét vagy címkéjét. **P102:** Gyermekektől elzárva tartandó. **P103:** Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat. **P280:** Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező **P305+P351+P338:** SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása. **P310:** Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz. **P302+P352:** HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel. **P333+P313:** Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: orvosi ellátást kell kérni. **P261:** Kerülje a por belélegzését. **P304+P340:** BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni. **P312:** Rosszullét esetén forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz. **P501**: Az edény tartalmát / a tartályt a nemzeti szabályozásoknak megfelelően kell hulladékként elhelyezni.
2.3 Egyéb veszélyek	
PBT/vPvB besorolás:	A keverék nem felel meg a PBT és vPvB kritériumoknak.
Egyéb veszélyek:	Nincs meghatározva

3. SZAKASZ: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok

3.2 Keverékek

Keverék leírása:	Előkevert, mészkő - cement keverék adalékanyagokkal

A keverék összetevői

CAS szám	**REACH Regisztrációs szám**	**Tömeg %**	**Név**	**1272/2008/EK CLP szerinti besorolás**
1317-65-3	-	max 80	Mészkő (Kalcium-karbonát) **Megj.** Foglalkozási expozíciós határér- tékkel rendelkező anyag	A harmonizált listában nem szerepel
Keverék		max. 12	Cement	Skin irrit. 2 H315 Eye dam. 1 H318 Skin sens. 1 H317 STOT-SE. 3 H335

65997-15-1 *7720-78-7* *1333-82-0*	a)		*Portlandcement* *(Vegyianyagok keveréke)* *Vas(II)-szulfát* *Max. 0,5%* *Vízoldható Cr^{6+}* *Max. 2 mg/kg*	*A harmonizált listában nem szerepel* *Akute tox. 4 H302* *Skin Irrit. 2 H315* *Eye irrit. 2 H319* *Strong oxid. 1 H271* *Akute tox. 3 H301* *Akute tox. 2 H330* *Carc. 1A H350* *Muta. 1/B H340* *Repr. tox.2 H361f* *Skin burns.1A H314* *Breath. Sens..1 H334* *Bőr szenz.1 H317* *STOT ism. H372* *Aquatic acute H400* *Aquatic cronic H410*
Keverék *85586-07-8*		max. 0,1	*nátrium-lauril-szulfát-mono - C12-14 alkilészter*	Akute tox.4 H302; H332 Skin irrit. 2 H315 Eye dam.1 H318 STOT-SE.3 H335
629-25-4	-	max. 0,3	szódium laurát	STOT-SE. 3 H335
7778-18-9	REACH egisztráció alóli mentesség: REACH rendelet V. melléklet 6. pontja szerint.	max. 5	duzzasztott perlit	A harmonizált listában nem szerepel

a) A portlandcement a 1907/2006/EK (REACH) rendelet V2.7 V10 függelék 2.7 cikkelye szerint regisztrálva lett

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1 Elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Az elsősegély-nyújtóknak nem szükséges védőfelszerelést viselniük. Az elsősegély-nyújtó személyeknek kerülniük kell az érintkezést a keverékkel.

Szembejutás esetén:	Szembe kerülésnél bő vízzel kell kiöblíteni, azonnal konzultálni kell orvossal.
Bőrrel érintkezés esetén:	Száraz vakolat esetén, vakolatot el kell távolítani a bőrről, majd a bőrfelületet bő vízzel le kell öblíteni. Nedves vakolat esetén a bőrt le kell mosni bő vízzel.
Lenyelés esetén:	Ha a sérült eszméleténél van, a szájat ki kell öblíteni és bőséges vízzel itatni. *Tilos* hánytatni! Azonnal orvoshoz kell fordulni.
Belégzés esetén:	A sérültet friss levegőre kell vinni. Tartós vagy később jelentkező irritáció, illetve tartós kellemetlen érzés, köhögés vagy egyéb tünetek esetén orvoshoz kell fordulni.

4.2 Legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Szembe jutva:	Szembe jutva a (száraz vagy nedves) vakolat súlyos és akár visszafordíthatatlan sérüléseket okozhat.
Bőrrel érintkezve:	Hosszantartó illetve ismételt érintkezés esetén kontakt bőrgyulladást okozhat.
Belélegezve:	Porának hosszú időn keresztüli ismételt belélegzése megnöveli a tüdőbetegségek kialakulásának kockázatát.
Környezetbe jutva:	Normál használat esetén a termék nem veszélyes a környezetre.

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése
A sérült ha orvoshoz fordul, és lehetősége van, vigye magával ezt a biztonsági adatlapot, de legalább az anyag címkéjét.

5. SZAKASZ: Tűzoltási intézkedések

5.1 Oltóanyag

Megfelelő oltóanyag:	Víz, hab, szén-dioxid (CO_2).
Alkalmatlan oltóanyag:	Nincs meghatározva

***5.2 Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek**:* Nem ismertek.

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat
A tűzoltóknak nem szükséges különleges védőfelszerelés.
Az oltáshoz használt folyadék a csatornahálózatba, vízfolyásokba nem kerülhet.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű környezetbe jutás esetén

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások
6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében
Védőfelszerelést kell viselni a 8. szakaszban leírtaknak megfelelően.
A biztonságos kezelésre és használatra vonatkozó információkat lásd a 7. szakaszban.
6.1.2. A sürgősségi ellátók esetében
Sürgősségi ellátók esetében védőruházat nem szükséges, kivéve magas porkoncentráció, ilyenkor légzésvédelemre van szükség.

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések
A vakolatot nem szabad a csatornahálózatba vagy a vizekbe (pl. vízfolyások) beleengedni, porképződés kerülendő.

6.3 A területi elhatárolás és szennyezésmentesítés módszerei és anyagai
A kiszóródott terméket lehetőleg száraz állapotban kell összegyűjteni.
Száraz vakolat esetén:
Olyan tisztítási módszert kell alkalmazni, amely nem szórja szét a terméket a levegőben (felporszívózás, elszívás). A maradékot fel kell törölni ronggyal.
Kerülni kell a termék belégzését és bőrrel való érintkezését. A kiszóródott anyagot egy tartályban kell elhelyezni.
Nedves vakolat esetén:
A nedves vakolatot fel kell tisztítani, és egy tartályba kell helyezni.
Az anyagot hagyni kell megszáradni és megszilárdulni az ártalmatlanítás előtt (lásd a 13. szakaszban)

6.4 Hivatkozás más szakaszokra
A további információkat lásd a 7. a 8. és a 13. szakaszban.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

7.1 Biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Óvintézkedések:	A 8. szakasz ajánlásait be kell tartani. Nem szabad söpörni. Olyan tisztítási módszert kell alkalmazni, amely nem szórja szét a terméket a levegőben, mint például a felporszívózás vagy elszívás.
Foglalkozási higiéniára vonatkozó előírások:	A terméket nem szabad élelmiszer, ital vagy dohányáru közelében kezelni. Poros környezetben por elleni álarcot és/vagy védőszemüveget kell viselni. A bőrrel való érintkezés elkerülésére védőkesztyűt kell viselni.

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt	
Műszaki intézkedések / Tárolási feltételek	Az anyagot száraz körülmények között kell tárolni. Az ömlesztett tárolás silókban történhet. Az ömlesztett tárolásra vonatkozó biztonsági intézkedéseket be kell tartani, mert bármikor felléphet a betemetődés veszélye. A csomagolt termékeket zárt, földtől tisztán tartott zsákokban, hűvös, száraz körülmények között, erős huzattól védve kell tárolni, hogy a termék minősége ne romoljon.
Csomagoló anyag	A zsákokat stabilan kell halomba rakni. Kétrétegű papírzsák között fólia
Összeférhetetlen termékek:	Alumínium tartály
7.3 Meghatározott végfelhasználás	További információ nem áll rendelkezésre (lásd az 1.2. alpontot).

8. SZAKASZ: Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem

8.1 Ellenőrzési paraméterek

Összetevők foglakozási expozíciós határértékei:	CAS szám	Megnevezés	Ország	Határérték	
				8 órás (ÁK) mg/m³	Rövid távra (CK) mg/m³
	1317-65-3	Mészkő	Magyarország	10 belélegezhető aeroszol	-
	65997-15-1	Portland cement	Magyarország	10 belélegezhető	-
	1333-82-0	Króm(VI) -trioxid	Magyarország	-	0,05
Összetevők származtatott hatásmentes szint (DNEL)	Portland cement (CAS 65997-15-1) 3 mg/m³ (8 óra)				

8.2 Az expozíció elleni védekezés

8.2.1
Megfelelő műszaki ellenőrzés
Olyan porképződést csökkentő, illetve a por környezetbe jutását megakadályozó intézkedéseket kell tenni, amelyek nem szórják szét a terméket a levegőben.

8.2.2.
Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök

Légutak védelme: 	Porálarc P2 szűrőbetéttel (Határértéket meghaladó porexpozíció esetén)
Kézvédelem: 	Védőkesztyű
Szem-/arcvédelem: 	Zárt, porbejutást megakadályozó szemüveg
Bőr-/ testvédelem 	Szabványos munkaruha viselendő
Higiéniai intézkedések:	Az élelmiszerrel való érintkezést kerülni kell A szemmel és a bőrrel való érintkezés esetén alapos mosdás szükséges

8.2.3.
A környezeti expozíció elleni védekezés
Víz: a keverék talajvízbe, lefolyórendszerekbe engedését kerülni kell. Az expozició miatt a pH érték megemelkedhet.9 fölötti pH esetén ökológiai hatás lép fel. A lefolyó rendszerekbe vagy felszíni vizekbe kerülése, nem megfelelő pH-hoz vezet.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Külső jellemzők	fizikai állapot: por színe: szürke
Szag	nincs
Szag küszöbérték	Nem meghatározható
pH	11,5 - 13,5 Vízbe kerülés esetén +20 °C vízzel bekeverve, felhasználásra készen
Olvadáspont/fagyáspont	Nem alkalmazható
Kezdeti forráspont és forráspont tartomány	Nem meghatározható
Lobbanáspont	Nem alkalmazható
Párolgási sebesség	Nem alkalmazható
Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot)	Nem alkalmazható
Felső/alsó gyulladási határ	Nem alkalmazható
Gőznyomás	Nem alkalmazható
Gőzsűrűség	Nem meghatározható
Relatív sűrűség	kb. 1450 kg/m^3 (Laza halmazsűrűség)
Oldhatóság vízben	Csekély, +20 °C-on (< 2 g/l) portlandcementre vonatkoztatva
Megoszlási hányados n-octanol/víz	Nem alkalmazható
Öngyulladási hőmérséklet	Nem alkalmazható
Bomlási hőmérséklet	Nem alkalmazható
Viszkozitás	Nem alkalmazható
Robbanásveszélyesség:	Nem alkalmazható
Oxidáló tulajdonságok	Nem alkalmazható

9.2 Egyéb információk: Nincs meghatározva

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

10.1 Reakciókészség
Vízzel keverve a vakolat stabil masszává keményedik, amely nem lép reakcióba normál környezetben.

10.2 Kémiai stabilitás
A száraz vakolat stabil, amíg megfelelően tárolják és a legtöbb építőanyaggal összeférhető.
Szárazon kell tartani.

10.3 Veszélyes reakciók lehetősége
Vízzel lúgosan reagál

10.4 Kerülendő körülmények
A tárolás során a nedves körülmények csomósodást okozhatnak, és ronthatják a termék minőségét.

10.5 Nem összeférhető anyagok
Alumínium

10.6 Veszélyes bomlástermékek
Rendeltetésszerű használat esetén nem bomlik.

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás - bőr	-	Határérték teszt, nyúl, 24 órás expozíció, 2000 mg / kg testtömeg - nincs letalitást. A rendelkezésre álló adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(4)
Akute Toxizität- inhalation	-	Limit teszt, patkány, 5 g/m³, nincs akut toxicitás. A vizsgálatokat végeztek portlandcement-klinkerrel, a főösszetevő a cement. A rendelkezésre álló adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(10)
Akut toxicitás, szájon át	-	A cement kemenceporral végzett vizsgálatok nem utalnak szájon keresztüli toxicitásra. A rendelkezésre álló adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	Szakirodalmi áttekintés
Bőrmarás / bőrirritáció	2	A nedves bőrrel érintkező cement a bőr megvastagodását, megrepedezését, behasadását okozhatja. Horzsolásos sérülés esetén a hosszantartó érintkezés súlyos égési sérüléseket okozhat.	(4) és tapasztalat emberen
Súlyos szem-károsodás / szemirritáció	1	A portlandcement klinkernek sokféle hatása volt a szaruhártyára, a számított irritációs index 128 volt. Az általános felhasználású cement változó mennyiségű portlandcement klinkert, szálló hamut, kohósalakot, gipszet, természetes puccolánt, égetett agyagpalát, szilikaport és mészkövet tartalmaz. A közvetlen érintkezés a cementtel a mechanikus nyomás által szaruhártya-sérülést, továbbá azonnali vagy késleltetett irritációt vagy gyulladást okozhat. Nagyobb mennyiségű száraz cement közvetlen szembe jutásának vagy nedves cement közvetlen szembe fröccsenésének hatásai a mérsékelt szemirritációtól (pl. kötőhártya-gyulladás vagy a szemhéj bőrének gyulladása) a vegyi égési sérülésekig és a vakságig terjedhetnek.	(11), (12) és tapasztalat emberen
Bőr szenzibilizáció	1	Nedves cementpor expozíciójának hatására egyes személyeknél ekcéma alakulhat ki, amelynek oka a magas pH-érték (amely hosszantartó érintkezés után irritatív kontakt bőrgyulladást okoz) vagy az oldható króm (VI)-ra fellépő immunreakció (amely allergiás kontakt bőrgyulladást vált ki). A bőr válaszreakciója különböző formákban jelentkezhet a mérsékelt kiütésektől a súlyos bőrgyulladásig, a válaszreakció a két fent említett mechanizmus kombinációja. Ha a cement oldható króm (VI) redukálószert tartalmaz és a kromátredukció hatásosságának időtartamát nem lépik túl, szenzibilizáló hatás nem várható [(3) hivatkozás].	(5), (13)
Légzőszervi szenzibilizáció	-	Légzőszervi szenzibilizációra nincsenek utalások. Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(1)
Csírasejt-mutagenitás	-	Csírasejt-mutagenitásra nincsenek utalások. Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(14), (15)
Rákkeltő hatás	-	A portlandcement expozíciója és a rák között nem mutattak ki okozati kapcsolatot. Az epidemiológiai szakirodalom nem támogatja a portlandcement feltételezett emberi rákkeltőként való megjelölését. A portlandcement nem sorolható be emberi rákkeltőként (ACGIH A4 csoport). Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(1) (16)
Reprodukciós toxicitás	-	Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	Nincs emberi tapasztalaton alapuló bizonyíték
Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció	3	cementpor irritálhatja a torkot és a légutakat. A munkahelyi expozíciós határértékek túllépését követően köhögés, tüsszögés és légzési nehézség fordulhat elő. Összességében a bizonyítékok sora világosan mutatja, hogy a cementpor munkahelyi expozíciója gyengíti a légzésfunkciókat.	(1)

		Ennek ellenére a jelenleg elérhető bizonyítékok nem elegendőek a dózis-válasz kapcsolat megbízható kijelentéséhez e hatásokra vonatkozóan.	
Célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció	-	Van egy utalás a krónikus obstruktív légúti betegségre (COPD) vonatkozóan. A hatások akutak és magas expozíció esetén lépnek fel. Krónikus hatás(ok) nem volt(ak) megfigyelhető(ek) alacsony koncentráció esetén. Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(17)
Aspirációs veszély	-	Nem alkalmazható, mivel a cement nem áll aeroszol formában.	

12. SZAKASZ: Ökológiai adatok

Tilos a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba juttatni.

12.1 Toxicitás	A termék kötött állapotban ártalmatlan a környezetre. A pH érték növekedése miatt nagyobb mennyiségben nem juthat ellenőrizetlenül a felszíni és talajvizekbe.
12.2 Perzisztencia és lebonthatóság	Nem áll rendelkezésre adat.
12.3 Bioakkumulációs képesség	Nem áll rendelkezésre adat.
12.4 A talajban való mobilitás	Nem áll rendelkezésre adat.
12.5 A PBT és a vPvB-értékelés eredményei:	A keverék nem felel meg a PBT és vPvB kritériumoknak.
12.6 Egyéb káros hatások:	Nem áll rendelkezésre adat.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

13.1 Hulladékkezelési módszerek:

A létesítményeknek és a vállalkozásoknak, amelyek a hulladék gyűjtését, szállítását hasznosítását, ártalmatlanítását végzik, meg kell felelniük a hulladékgazdálkodásra vonatkozó európai szabályozásnak, illetve más helyi, regionális vagy nemzeti rendelkezéseknek. A anyag/keverék maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 2012.évi CLXXXV törvényben és végrehajtási rendeleteiben foglaltak szerint történjen.
A hulladék keletkezését el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni, amennyire csak lehetséges.

Vízzel össze kell keverni, és megkötés után építési hulladékként vagy betontörmelékként kell eltávolítani, a helyi hatóságok előírásai szerint.
Szárazon kell felszedni, a helyi hatósági előírások szerint építési hulladékként kell eltávolítani
EWC kód: 17 01 07 beton, tégla, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke.
Háztartási szeméttel eltávolítani tilos.
A maradékokat tilos lefolyóba, csatornarendszerbe, WC-be önteni.

A szennyezett csomagoló anyag ártalmatlanítása engedéllyel rendelkező égető műben ajánlott.
EWC kód: 15 01 10* veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok. 17 01 01 : Beton; 10 13 14: Hulladék beton és betonkészítési iszap

A papírzsák megfelelő tisztítása után, a göngyöleg nem veszélyes hulladékként kezelendő.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

A vakolat, szállítási szempontból nem veszélyes árú.

14.1 UN szám:	*Nem alkalmazható*
14.2 ENSZ szerinti megfelelő szállítási elnevezés:	*Nem alkalmazható*
14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok):	Nem alkalmazható
14.4 Csomagolási csoport:	Nem alkalmazható
14.5 Környezeti veszélyek:	Nem alkalmazható
14.6 A felhasználót érintő különleges	Nem alkalmazható

óvintézkedések	
14.7 A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás	Nem alkalmazható

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok	**1907/2006/EK (REACH) rendelet** a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról **830/2015/EU rendelet** a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról **1272/2008/EK (CLP) rendelet** anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról **286/2011/EU rendelet** (CLP rendelet módosítása, a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása céljából) **2000. évi XXV. törvény** a kémiai biztonságról, és vonatkozó rendeletei: **44/2000. (XII. 27.) EüM. rendelet** **25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet** munkahelyek kémiai biztonságáról Veszélyes hulladékra vonatkozó előírások: **2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról** és vonatkozó rendeletei Vízszennyezéssel kapcsolatos rendeletek: **220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet** Munkavédelemre vonatkozó előírások: **1993. évi XCIII. törvény** a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei. **2000. évi XLIII. törvény** a hulladékgazdálkodásról
Felhasználások engedélyezése és/vagy korlátozása:	**REACH rendelet XVII. melléklet** (korlátozás): nincs rajta **REACH rendelet XIV. melléklet** (engedélyezés): nincs rajta **REACH jelölt lista:** szerepel a króm(VI)-oxid (CAS 1333-82-0*).* **2037/2000/EK rendelet (**ózonréteget lebontó anyag): nincs rajta **850/2004/EK rendelet** (környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok): nincs rajta **689/2008/EK rendelet (PIC)** veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról: nincs rajta **96/82/EK irányelv** SEVESO kategória nincs rajta
15.2 Kémia biztonsági értékelés (CSA):	Nem készült

16. SZAKASZ: Egyéb információk

16.1 Biztonsági adatlap felülvizsgálatakor változott
Minden pontja átvizsgálásra került, a jelenleg hatályos REACH és CLP rendeletnek megfelelően.
Az előző verzióhoz képest módosítás a 1.2, 2.1, 2.2, 8, 9, 15, 16,

16.2. Rövidítések:

ACGIH	American Conference of Industrial Hygienists
ADR/RID	European Agreements on the transport of Dangerous goods by Road/Railway
APF	Assigned protection factor (Schutzfaktor von Atemschutzmasken)
CAS	Chemical Abstracts Service
CLP	Classification, labelling and packaging (Verordnung (EG) Nr. 1272/2008)
EC50	Half maximal effective concentration (mittlere effective Konzentration)
ECHA	European Chemicals Agency (Europäische Chemikalienbehörde)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial chemical Substances

EPA	Type of high efficiency air filter (hoch effizienter Luftfiltertyp)
HEPA	Type of high efficiency air filter (hoch effizienter Luftfiltertyp)
IATA	International Air Transport Association
IMDG	International agreement on the Maritime transport of Dangerous Goods
IUPAC	International Union of Pure and Applied Chemistry
LC50	Median lethal dose (mittlere tödliche Dosis)
MEASE	Metals estimation and assessment of substance exposure
PBT	Persistent, bio-accumulative and toxic (persistent, bioakkumulativ, toxisch)
PROC	Process category (Prozesskategorie/Verwendungskategorie)
REACH	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Verordnung (EG) 1907/2006)
SDB	Sicherheitsdatenblatt
STOT	Specific target organ toxicity (spezifische Zielorgantoxizität)
TRGS	Technische Regeln für Gefahrstoffe
UVCB	Substances of Unknown or Variable composition, Complex reaction products or Biological materials
VCI	Verband der chemischen Industrie e.V.
vPvB	Very persistent, very bioaccumulative (sehr persistent, sehr bioakkumulativ
VwVwS	Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe

16.2. Irodalom, források:

(1) Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf.

(2) Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.

(3) MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010: http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects -and-references/mease.php

(4) Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).

(5) Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.

(6) U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).

(7) U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).

(8) Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.

(9) Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.

(10) TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.

(11) TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.

(12) TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.

(13) European Commission’s Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (Europäische Kommission, 2002): http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf .

(14) Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58

(15) Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
(16) Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.
(17) Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad and K.-C. Nordby, Nat

Keverék osztályozásának módszere
A keverék az egyedi összetevők általános küszöbértékei, valamint az általános koncentrációs határértékei alapján lett osztályozva a CLP rendelet I. melléklete szerint, az összeadhatósági elv figyelembevételével.

A teljes szöveg a vonatkozó H mondatokra ami a 2-3 szakaszban szerepel

H315 Bőrirritáló hatású.
H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H318 Súlyos szemkárosodást okoz.
H335 Légúti irritációt okozhat.

H301 Lenyelve mérgező.
H302 Lenyelve ártalmas.
H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H319 Súlyos szemirritációt okoz.
H271 Tüzet vagy robbanást okozhat; erősen oxidáló hatású.
H330 Belélegezve halálos.
H334 Belélegezve allergiás és asztmás tüneteket, és nehéz légzést okozhat.
H340 Genetikai károsodást okozhat < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt >.
H350 Rákot okozhat < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt >.
H361 Feltehetően károsítja a termékenységet vagy a születendő gyermeket < ha ismert, meg kell adni a konkrét hatást > < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt >.
H372 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt > károsítja a szerveket < vagy meg kell adni az összes érintett szervet, ha ismertek >.
H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Az adatlap kiállításáért felelős terület:
Labor és Alkalmazástechnika

Javasolt képzések:	Munkavédelmi oktatás keretében általános vegyianyag-kezelési oktatás. Elsősegély-nyújtó tanfolyam.	
eSDS-sel kapcsolatos információ	Változat:	6
	Felülvizsgálat kelte:	2017.04.01.
	Kiadással kapcsolatos információ	CLP rendelet szerinti osztályozás

VÉGE